

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004111

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стаховський Тарас Васильович

2. Taras V. Stakhovskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 05-12-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11126

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81.71

Тема дисертації:

1. Кримінологічна характеристика та запобігання Національною поліцією втягненню неповнолітніх у протиправну діяльність
2. Criminological characteristics and prevention by the National Police of involvement of minors in illegal activities

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексній кримінологічній характеристиці втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність (ст. 304 КК України) та розробці стратегічних і тактичних засад запобігання цим кримінальним правопорушенням Національною поліцією. Охарактеризовано кількісні та якісні показники втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність, тенденції відтворення цього різновиду кримінальних практик, в результаті чого сформовано цілісну кримінологічну картину довоєнного та воєнного періодів відтворення, що характеризується несприятливою динамікою, високою латентністю, тенденцією до інтенсифікації втягнення у підривну діяльність проти України (ст. ст. 111, 113, 114-1, 258 КК України) спецслужбами держави-агресора, зниження на цьому фоні рівня їх розкриття. Встановлено, що відсоток латентності кримінальних правопорушень, передбачених ст. 304 КК України становить приблизно 73,2 %. Надано характеристику осіб, які вчиняють втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Встановлено, що кримінологічний портрет особи, яка вчиняє кримінальне правопорушення за статтею 304 КК України, має

такі ознаки: переважно це чоловіки, у віці від 25 до 35 років, громадяни України, мають базову середню освіту. Соціальна активність знижена: не працюють та не навчаються, неодружені або розлучені. Для потерпілого – є знайомим або родичем, схильним до вживання алкогольних напоїв або наркотичних засобів, раніше не судимий. Злочин вчиняє умисно, переважно з корисливих мотивів, з метою викликати у неповнолітнього рішучість займатись протиправною діяльністю, розуміючи суспільно небезпечний характер свого діяння, нехтуючи при цьому нормами моралі, маючи негативні соціальні установки, спекулюючи на почуттях неповнолітнього втягує його у протиправну діяльність, пияцтво, заняття жебрацтвом, азартними іграми. Охарактеризовано механізм індивідуальної злочинної поведінки щодо втягнення неповнолітнього у протиправну діяльність як складну динамічну систему взаємодії втягувача, дитини, ситуації й елементів зовнішнього середовища, включаючи (факультативно) жертву того кримінального правопорушення, до вчинення якого неповнолітній втягується та/або інших осіб, які залучені як суб'єкти до випрошування грошей, іншого майна, розпиття алкогольних напоїв, що включає етапи формування мотиву, прийняття рішення, його реалізацію та посткримінальну поведінку. Встановлено типові механізми формування мотивів втягнення у кримінально протиправну діяльність: 1) проєкція мотиву самого кримінального правопорушення, до вчинення якого втягується неповнолітній, а саме: корисливий мотив, ресентиментарно-службістські мотиви, мотив самоактуалізації через особистісне домінування, помста, нігілістичний мотив; 2) самостійне фокусування мотивації на особі неповнолітнього, що в результаті репрезентує такі мотиви втягувача: мотив самоактуалізації та визнання; мотив безпеки; корисливий мотив. Визначено механізм полімотиваційної комбінації втягнення неповнолітнього: а) у пияцтво, що поєднує у собі комплекс вини, прагнення до визнання та самоактуалізації; б) у заняття жебрацтвом, в якому домінує корисливий мотив, а сам неповнолітній розглядається, як засіб, інструмент отримання матеріального зиску. Удосконалено наукове бачення способів втягнення російськими спецслужбами неповнолітніх до підривної діяльності проти України, що здійснюється через соціальні мережі, месенджери, з використанням потреби дітей у самоствердженні та грошах, апеляцією до безкарності та вигідності вчинення злочину. Сформовано доктринальне положення про роль соціально-економічних та культурно-психологічних факторів в процесі детермінації втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність, серед яких виділено та охарактеризовано такі: низький рівень життя населення, високий рівень безробіття та маргіналізаційні процеси, алкоголізація та наркотизація населення, дитяча безпритульність, бездоглядність; системні вади суспільної свідомості, пов'язані із кризою інституту сім'ї; пропаганда негативних стереотипів поведінки в медіа тощо.

2. The dissertation is devoted to the comprehensive criminological characteristics of the involvement of minors in illegal activities (Article 304 of the Criminal Code of Ukraine) and the development of strategic and tactical principles for the prevention of these criminal offenses by the National Police. The quantitative and qualitative indicators of the involvement of minors in illegal activities, the trends in the reproduction of this type of criminal practices are characterized, as a result of which a holistic criminological picture of the pre-war and war periods of reproduction is formed, which is characterized by unfavorable dynamics, high latency, a tendency to intensify involvement in subversive activities against Ukraine (Articles 111, 113, 114-1, 258 of the Criminal Code of Ukraine) by the special services of the aggressor state, and a decrease in the level of their disclosure against this background. It was established that the percentage of latency of criminal offenses provided for in Art. 304 of the Criminal Code of Ukraine is approximately 73.2 %. A description of persons who engage minors in illegal activities is provided. It has been established that the criminological portrait of a person who commits a criminal offense under Article 304 of the Criminal Code of Ukraine has the following signs: they are mostly men, aged 25 to 35, citizens of Ukraine, have basic secondary education. Social activity is reduced: they do not work or study, are unmarried or divorced. For the victim – they are an acquaintance or relative, prone to the use of alcoholic beverages or narcotic drugs, and have no previous convictions. The crime is committed intentionally, mainly for selfish motives, in order to cause a minor to be determined to engage in illegal activities, understanding the socially dangerous nature of his act, while neglecting the norms of morality, having negative social attitudes, speculating on the feelings of a minor, involves him in illegal activities, drunkenness, begging, gambling. The mechanism of individual criminal behavior regarding the involvement of a minor in illegal activities is characterized as a complex dynamic system of interaction

between the instigator, the child, the situation and elements of the external environment, including (optionally) the victim of the criminal offense in which the minor is involved and/or other persons who are involved as subjects in begging for money, other property, drinking alcoholic beverages, which includes the stages of motive formation, decision-making, its implementation and post-criminal behavior. Typical mechanisms for the formation of motives for involvement in criminally unlawful activities have been established: 1) projection of the motive of the criminal offense itself, in the commission of which the minor is involved, namely: a self-serving motive, resentful-service motives, a motive of self-actualization through personal dominance, revenge, a nihilistic motive; 2) independent focusing of motivation on the person of the minor, which as a result represents the following motives of the perpetrator: a motive of self-actualization and recognition; a motive of security; a self-serving motive. The mechanism of the polymotivational combination of involvement of a minor is determined: a) in drunkenness, which combines a guilt complex, a desire for recognition and self-actualization; b) in begging, in which a selfish motive dominates, and the minor himself is considered as a means, an instrument for obtaining material gain. The scientific vision of the methods of involvement of minors by Russian special services in subversive activities against Ukraine, which is carried out through social networks, messengers, using children's need for self-affirmation and money, an appeal to impunity and the profitability of committing a crime, has been improved. A doctrinal position on the role of socio-economic and cultural-psychological factors in the process of determining the involvement of minors in illegal activities has been formed, among which the following are highlighted and characterized: low living standards of the population, high unemployment and marginalization processes, alcoholism and drug addiction of the population, child homelessness, neglect; systemic defects of public consciousness associated with the crisis of the family institution; propaganda of negative stereotypes of behavior in the media, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Стаховський Т. В. Особа злочинця, який вчиняє втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: основні напрямки кримінологічного вивчення. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 2 (32). С. 253-260.
- Стаховський Т. В. Жертва втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: основні характеристики. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 3 (33). С. 190-197.
- Стаховський Т. В. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: кримінологічний аналіз кількісних показників стану. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2025. № 1 (34). С. 736-751.
- Стаховський Т. В. Кримінологічний аналіз механізму індивідуальної злочинної поведінки щодо втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2025. № 2 (35). Частина 1. С. 133-152.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлов Юрій Володимирович
2. Yurii V. Orlov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1981-0794

Додаткова інформація: ;<https://orcid.org/0000-0003-1981-0794>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Передерій Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Perederii

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4898-876X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокурєнко Віталій Валерійович
2. Vitalii V. Sokurenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6879-7376

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Ірина Геннадіївна

2. Iryna H. Lutsenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4610-8549

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Тетяна Анатоліївна

2. Tetyana A. Shevchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0162-7011

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яценко Андрій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яценко Андрій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна